

CONSTRUCTIO 17 Ernst March's Thonwaaren-Fabrik: Oroszlánfej az Akadémia palotájának homlokzatáról, 1864
Terrakotta, 33 cm
MTA Művészeti Gyűjtemény, ltsz. 797

Az épület homlokzatainak második emeleti zárópárkányain, illetve a főhomlokzati rizalitot a harmadik szint felett koronázó párkány homloklapján egykor szabályos rendben oroszlánfejes díszek sorakoztak. A charlottenburgi gyár által kiadott mintakönyvekben az 1860-as évektől kezdve több hasonló párkányzatsdíz is megtalálható (→ CONSTRUCTIO 16.7).

A II. világháborúban komoly károkat szenvedett épület egységes arculatának megteremtése miatt a megmaradt oroszlánfejes díszeket leverték a homlokzatról – nem az elpusztultakat pótolták.

U. B.

CONSTRUCTIO 18 Ismeretlen rajzoló után Rusz Károly: Az akad. palota szobrai: II. Történettudomány
Megjelent: Vasárnapi Ujság, 1864. október 16. (11. évf. 42. sz.), 441.
Fametszet, papír, 190 × 90 mm
Országos Széchényi Könyvtár

Historia szobrát Albert Wolff német szobrász mintája alapján készítették az Ernst March által alapított charlottenburgi gyárban. Ugyanez az ábrázolás volt látható a königsbergi egyetem főhomlokzati attikáján.¹ (Az egyetem – II. világháborúban elpusztult – épületét szintén Friedrich August Stüler tervezte.) A szobor anyaga az épületdíszítő szobrászatban akkoriban még kevésbé elterjedt terrakotta. Az allegorikus nőalak Clio múzsának a klasszikus és az újkori képzőművészetben bevett attribútumaival látható: egyik kezében írónt, a másikban kötetet tart, fején babérkoszorút visel (→ DECORATIO 12.4). A *Vasárnapi Ujság* 1864 őszén a palota homlokzatát díszítő szobrok közül négyről (a *Történettudomány* [*Historia*] mellett a *Törvénytudományról* [*Jurisprudentia*], a *Mennyiségtanról* [*Mathematica*] és a *Nyelvészetről* [*Philologia*]) közölt képet.² A fametszeteket Rusz Károly készítette – feltehetően a gyár által kibocsátott katalógusban fellelhető – fényképek, illetve az azok után készült (vonalas) előrajzok alapján.

1 Simson 1982: 160–165.
2 A *Törvénytudomány*: *Vasárnapi Ujság*, 1864. október 9. (11. évf. 41. sz.), 425; a *Mennyiségtan*: *Vasárnapi Ujság*, 1864. október 23. (11. évf. 43. sz.), 453; a *Nyelvészet*: *Vasárnapi Ujság*, 1864. november 6. (11. évf. 45. sz.), 473.

U. B.

CONSTRUCTIO 25 Ismeretlen fényképész, Szkalnitzky Antal és Koch Henrik: Az Akadémia épületének ideiglenes díszítési terve a koronázás alkalmára, 1867
Fénykép, akvarell, aranyfüst, 237 × 286 mm, karton, 237 × 286 mm
Jelezve jobbra lent: „Szkalnitzky és Koch Építészek”
Budapesti Történeti Múzeum Kiscelli Múzeum, Fényképgyűjtemény, ltsz. 27.735

